EKONOMİ BÜLTENİ

NİSAN 2023

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ

EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

www.gaib.org.tr

/ GaibGaziantep / gaibgaziantep / gaibgaziantep

/ gaib / GaibGaziantep

NİSAN AYI ÖZEL GÜNDEMİ

EKONOMİDE İLK ÇEYREK GÖRÜNÜMÜ

Nisan ayını geride bırakırken Türk ekonomisinde ilk çeyreğe dair birçok ekonomik gösterge açıklanmış durumdadır. Açıklanan veriler neticesinde bu yılın ilk çeyreğini bir önceki çeyreğe ve bir önceki yılın aynı çeyreğine göre kıyaslıyoruz.[1]

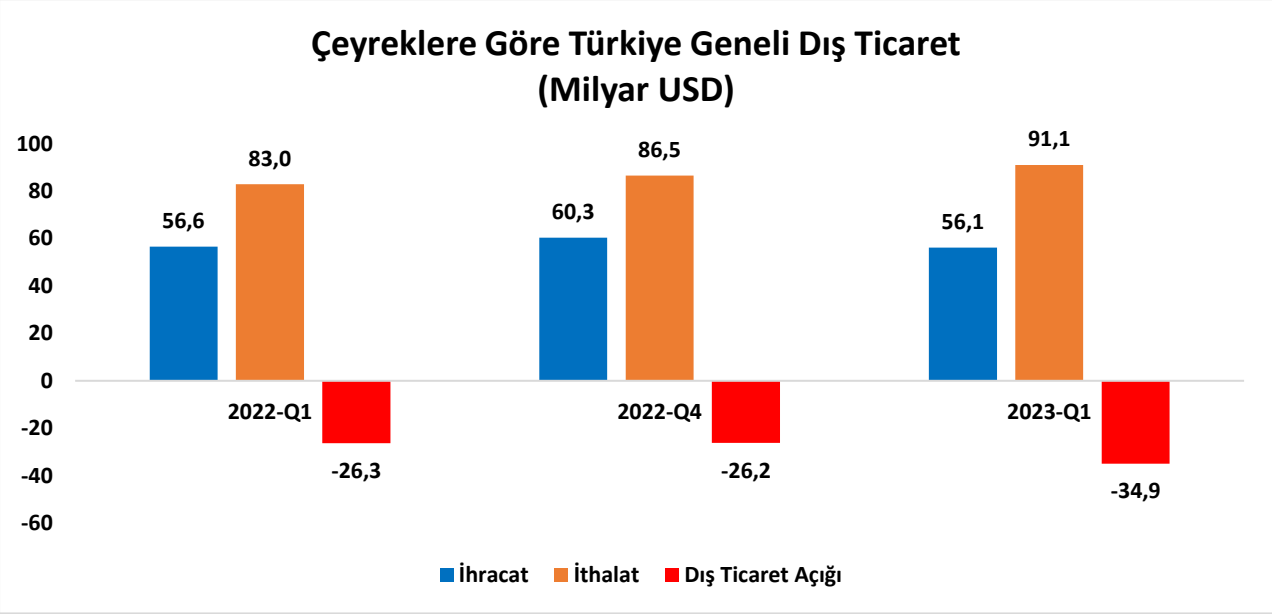

Ülkemizin dış ticaret verileri incelendiğinde 2023 yılının ilk çeyreğinde dış ticaret açığının arttığı gözlemlenmektedir. Geçtiğimiz yılın aynı çeyreğine göre ihracatımız benzer seviyede olsa da ithalatımız 2023 ilk çeyreğinde 8 Milyar $ daha fazla gerçekleşmiştir. İhracatımız bir önceki çeyreğe göre yaklaşık %7 düşerken bunda şubat ayında gerçekleşen depremin etkisi de olmuştur.

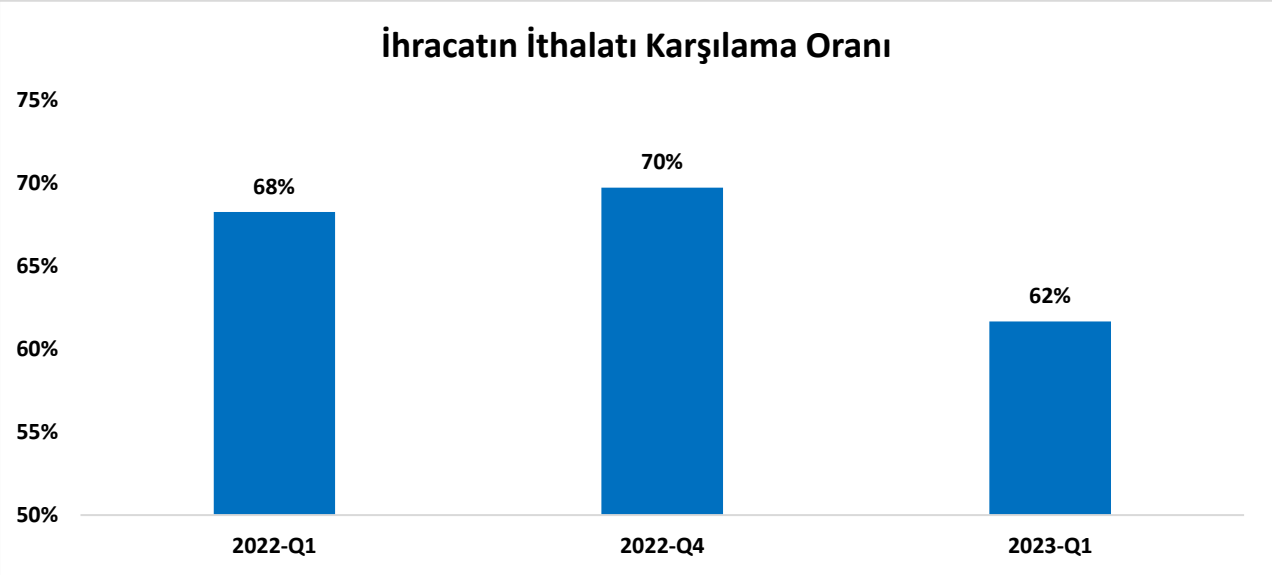

[1] Veriler, Türkiye İstatistik Kurumu'ndan (TÜİK) ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'ndan (TCMB) alınmıştır.

İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Ocak-Mart döneminde % 68,2 olarak gerçekleşirken, 2022 Ekim-Aralık döneminde % 69,7'ye yükseldi. 2023 Ocak-Mart döneminde ise ihracatın ithalatı karşılama oranı % 61,7'ye geriledi.

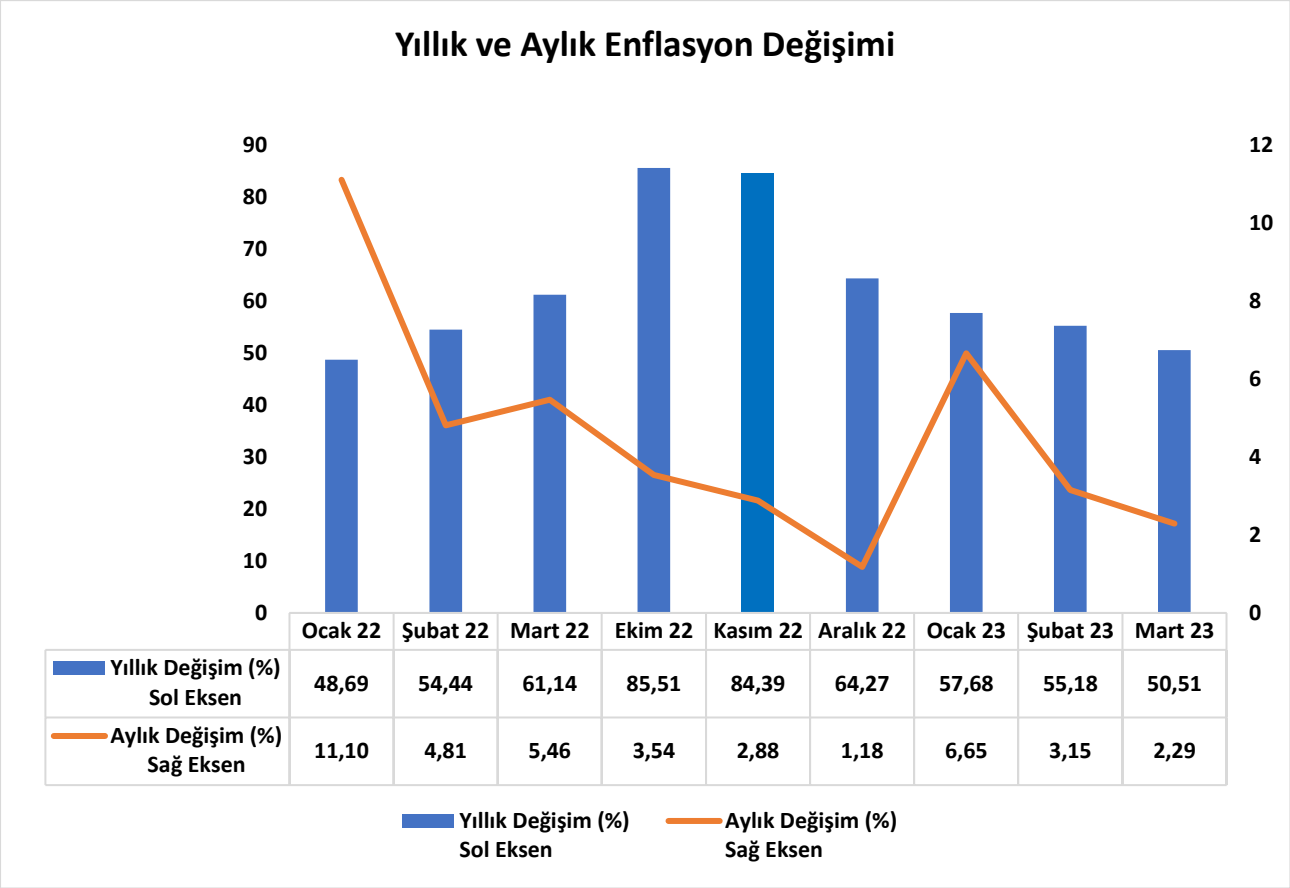

Geçtiğimiz sene başında aylık enflasyonda düşüş gözlemlenmiştir. Enflasyonun artış hızındaki bu düşüş yıl sonuna dek sürmüş, Ocak ayında aylık enflasyon sert biçimde artış göstermiş sonrasında ise tekrar aylık enflasyonda düşüş gözlemlenmiştir. Yıl sonuna doğru 3 haneye yaklaşan tüketici enflasyonu baz etkisi ile birlikte düşüş eğilimine girmiştir. Bu süreçte aylık enflasyon hiç negatif çıkmamış ve bu sebeple fiyatlar sürekli olarak artış göstermiştir. 12 aylık ortalamalar Mart ayı enflasyonu için incelendiğinde en yüksek fiyat artışının gıda ve alkolsüz içecekler (%84,73) kategorisinde olduğu, onu sırasıyla ulaştırma (%82,60) ve lokanta ve oteller (%76,18) kategorisi takip etmiştir.

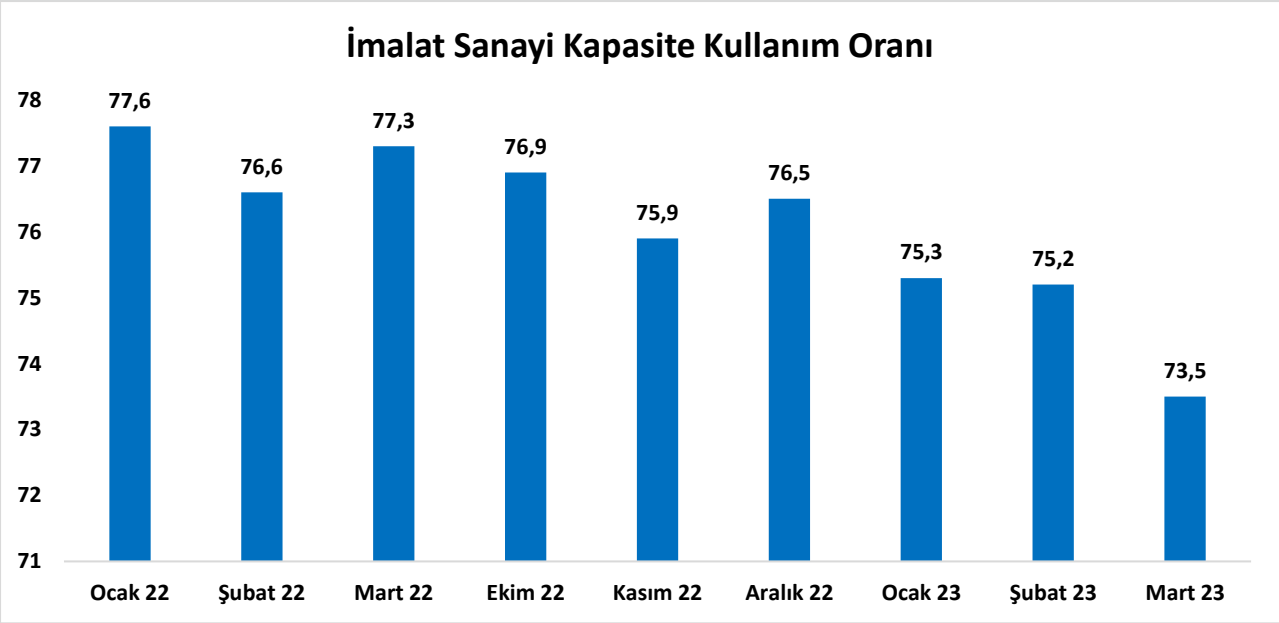

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (KKO) dönem içerisinde çeşitli dalgalanmalar gösterirken 2023 yılının Mart ayında bir önceki aya göre 1,7 puan düşmüştür. 2022 1. Çeyrekte (KKO) 77,2 iken 2022 son çeyrekte 76,4, bu yılın ilk çeyreğinde ise 74,6 olmuştur. Çeyrek ortalamalarında düşüş gözlemlenmiştir. Bu durum son dönemde atıl kapasitesinin arttığı şeklinde yorumlanabilir.

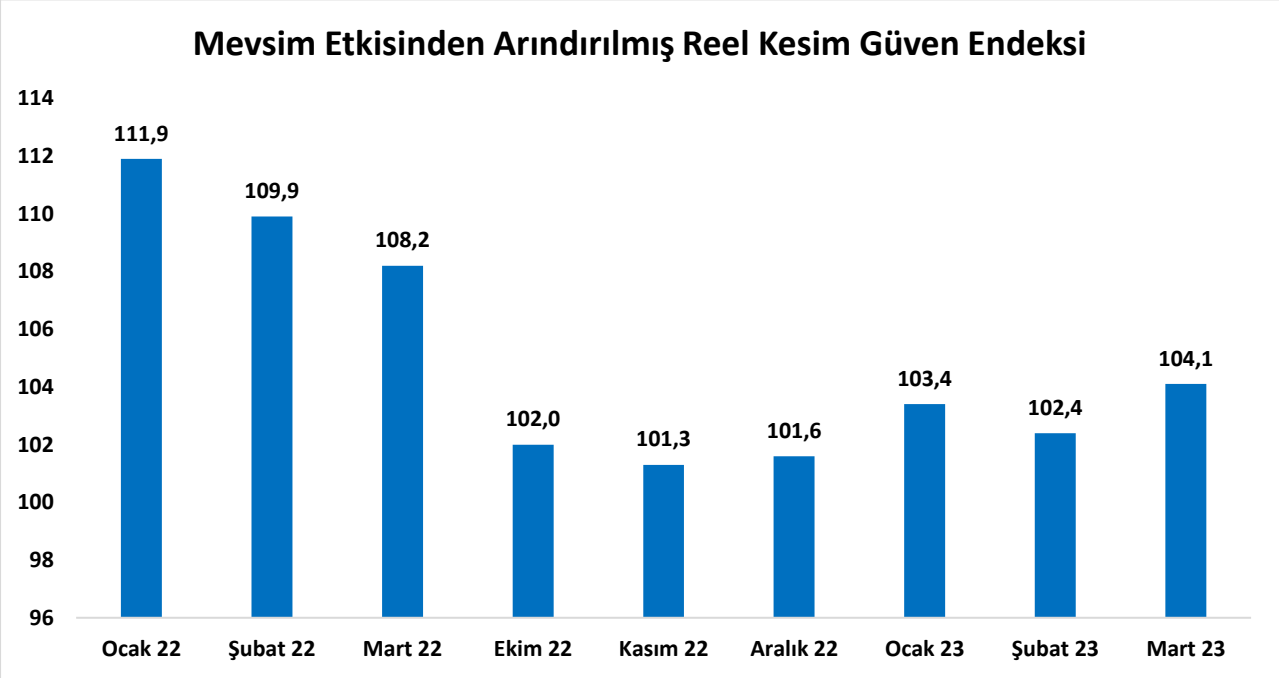

Merkez Bankası tarafından, İktisadi Yönelim İstatistikleri ile imalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerinin üst düzey yöneticilerinin, yakın geçmiş ve mevcut durum hakkındaki değerlendirmeleri ile geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, imalat sanayinin kısa dönemdeki

eğilimlerini yansıtacak göstergelerin üretilmesi amacıyla hazırlanan Reel Kesim Güven Endeksi de bir önceki çeyreğe göre artış gösterse de geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre gerilemiş durumdadır.

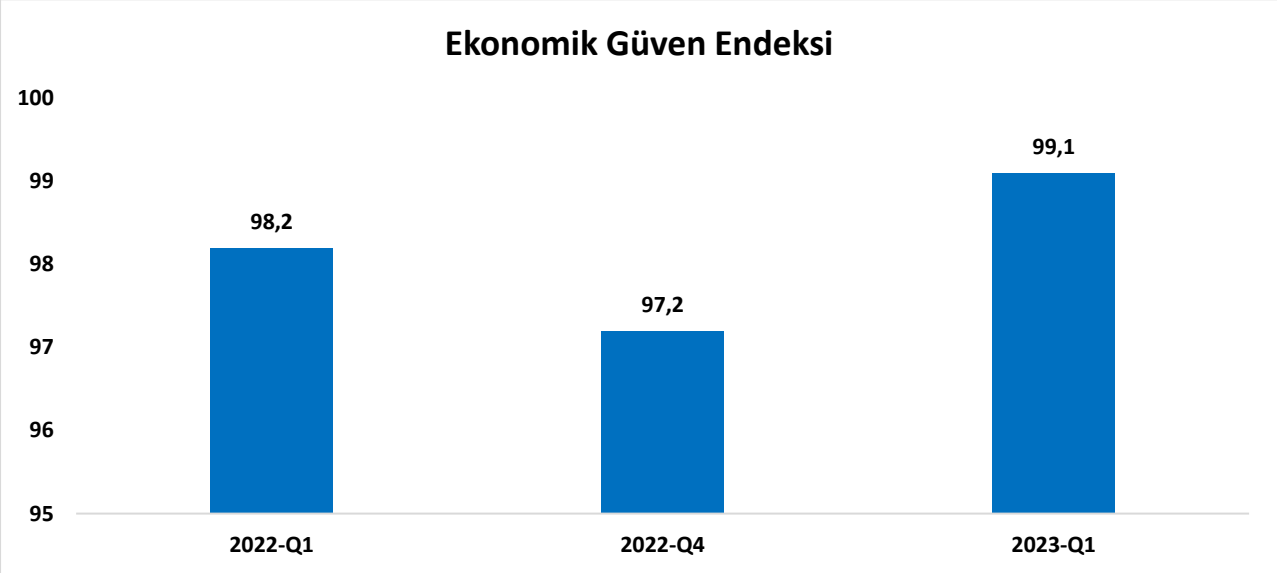

Ekonomik güven endeksi, tüketici ve üreticilerin genel ekonomik duruma ilişkin değerlendirmelerini, beklenti ve eğilimlerini ölçmek amacıyla TÜİK tarafından ölçülmektedir. Ekonomik güven endeksi ilgili zaman dilimlerindeki aylık ortalamalara göre bir önceki çeyreğe göre 2 puana yakın artış göstermiştir.

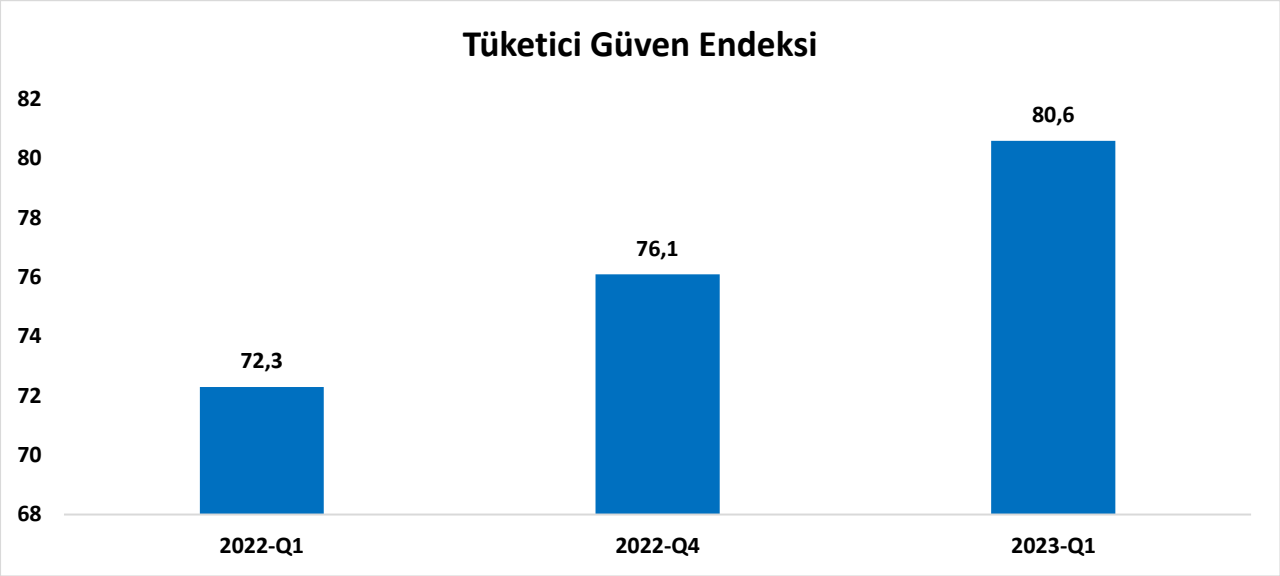

Tüketici güven endeksinin ise hem geçen yıla göre hem de bir önceki çeyreğe göre artış gösterdiği gözlemlenmiştir.

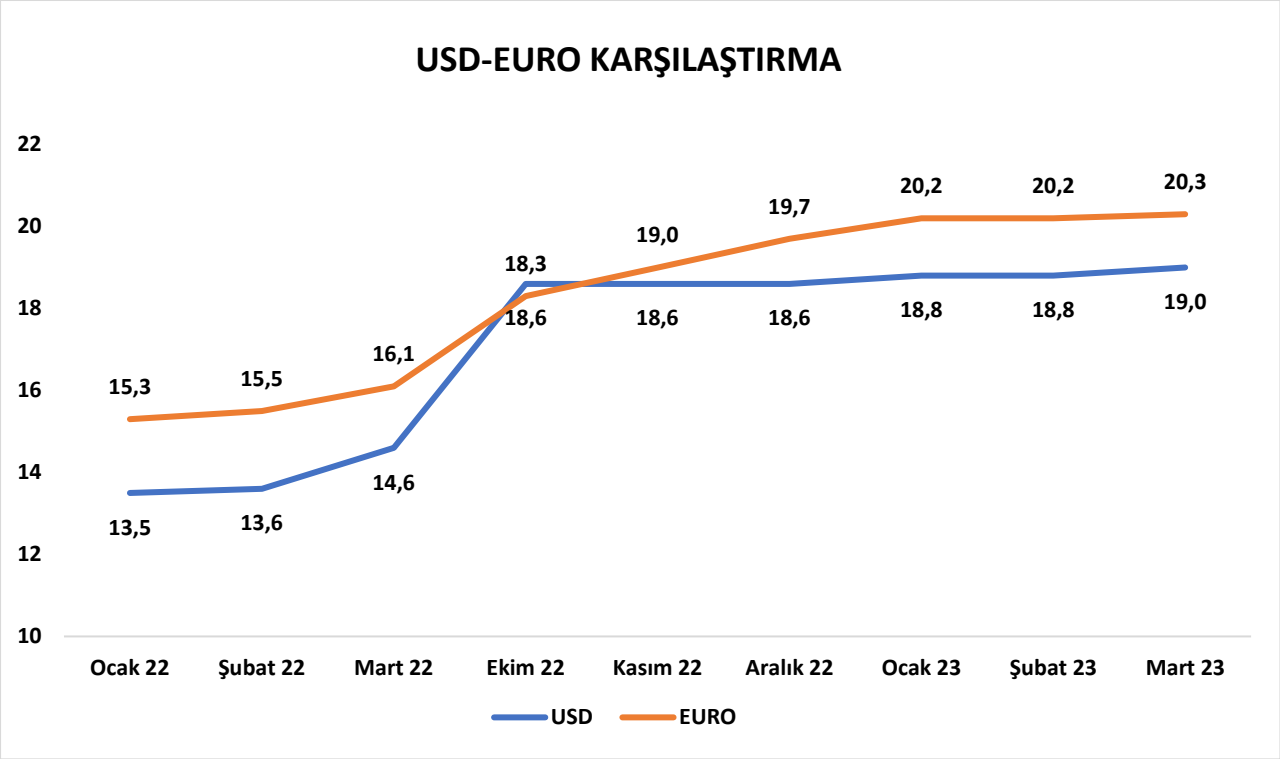

Dolar ve Euro'nun aylık ortalama seyirlerine bakıldığında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yükseliş olduğu gözlemlenmiştir. Ocak 2022 ortalamasına göre Euro kuru Mart 2023'te %33 artış gösterirken, aynı dönemde Dolar kuru %41 artmıştır. Bir dönem 1'in altına gerileyen Euro-Dolar kuru geçtiğimiz yılın son çeyreğinde tekrar 1'in üzerine çıkmıştır.

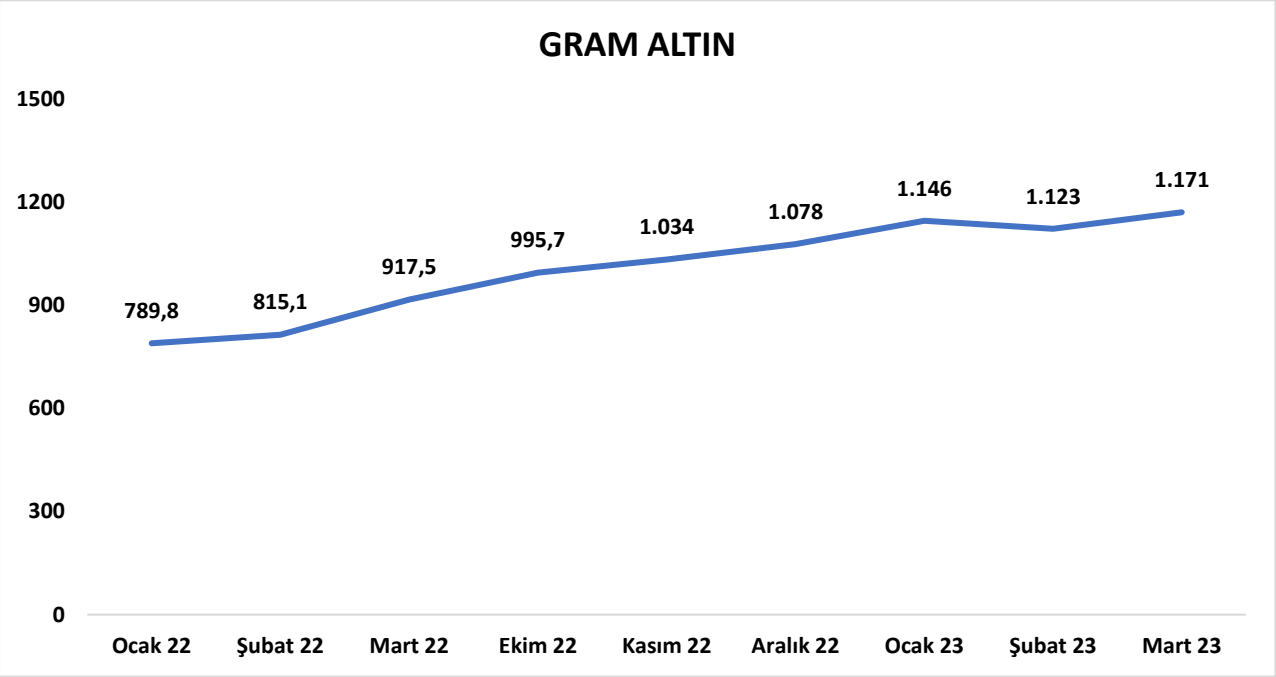

Gram altındaki seyir ise bir önceki tabloda gösterilmektedir. Ons altının görece yatay seyretmesine rağmen Dolar kurundaki artış gram altındaki yükselişi açıklayan temel unsurlar arasında yer almaktadır.

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Nisan 2023

KÜRESEL EKONOMİK GELİŞMELER

- ABD'de tüketici fiyatı endeksi (TÜFE) Mart'ta aylık ve yıllık bazda beklentilerin altında kaldı. Çekirdek enflasyon ise yükselişini sürdürdü. Ayrıntılar...

- ABD Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) bir önceki aya göre 0,3 puan artış ile 50,2 olarak gerçekleşti. Bir önceki ay 49,2 olan endeks değerinin bu ay 50,4 olması beklenmekte idi. Ayrıntılar...

- Euro Bölgesi'nde S&P Global imalat PMI endeksi Nisan'da Mart ayındaki 47,3 seviyesinden 45,8'e geriledi. Endeksin 50'nin altında değer alması sektörde daralmaya işaret ediyor. Böylece endekste daralma 10. ayda da devam etti. Ayrıntılar...

- Eurostat verilerine göre Avrupa Bölgesi manşet enflasyon yıllık yüzde 6,9'dan yüzde 7'ye yükselerek yüzde 2'lik hedefin oldukça üzerindeki seyrini sürdürdü. Beklenti yüzde 6,9'du. Enflasyon aylık bazda ise beklentiye paralel yüzde 0,7 arttı. Ayrıntılar...

- Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), 2023 için küresel mal ticaretine ilişkin büyüme beklentisini yüzde 1'den yüzde 1,7'ye yükseltti. Raporda, jeopolitik gerilimler, enflasyon ve sıkı para politikasından kaynaklanan riskler konusunda uyarılarda bulunulurken, liderler, gıda ihracatı kısıtlamalarını azaltmaya davet edildi. Ayrıntılar...

- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), küresel gıda fiyatlarının, bol arz, düşük ithalat talebi ve Türkiye'nin desteğiyle Karadeniz Tahıl Koridoru Girişimi'nin yeniden uzatılmasının etkisiyle martta düşüşünü art arda 12. aya taşıdığını duyurdu. Dünya gıda fiyatları Rusya'nın Ukrayna'yı işgali ile geçen yıl kaydettiği en yüksek seviyenin %20.5'in altına indi. Ayrıntılar...

- Uluslararası Para Fonu (IMF), küresel finansal sistemin yüksek enflasyon ve artan faiz oranlarıyla sınandığını belirterek, finansal istikrar risklerinin önemli ölçüde arttığı uyarısında bulundu. Küresel Finansal İstikrar Raporu'nda, finansal piyasalarda ortaya çıkan stresin enflasyonist baskıların beklenenden daha kalıcı hale geldiği bir dönemde merkez bankalarının işini zorlaştırdığı belirtildi. Ayrıntılar...

- Uluslararası Para Fonu (IMF) son Küresel Ekonomik Görünüm Raporu'nda küresel ekonomik büyüme tahminini %2,9'dan %2,8'e düşürdü. Raporda, küresel ekonominin yüksek enflasyon, finans sektöründeki dalgalanma ve Rusya-Ukrayna savaşının devam eden olumsuz etkileri paralelinde belirsiz bir görünüm arz ettiği belirtildi. Ayrıntılar...

- Dünya Bankası, emtia fiyatlarının 2023'te yıllık yüzde 21 düşmesinin beklendiğini bildirdi. Ayrıntılar...

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Nisan 2023

TÜRKİYE EKONOMİSİNE DAİR GELİŞMELER

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca (TCMB), yurt içi yerleşik tüzel kişilerin bankalarda mevcut ABD doları, avro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilmesi süresi bu yılın ilk 3 ayını da kapsayacak şekilde uzatıldı. Ayrıntılar...

- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası politika faizini beklentiler yüzde 8,50'de bıraktı. Yayımlanan karar metninde deprem bölgesindeki ekonomik faaliyetlerin öncü göstergelere göre beklenenden hızlı toparlanma gösterdiği ifade edildi.
  Ayrıntılar...

- TCMB, Mart ayı enflasyon değerlendirmesinde gıda fiyatları tarihsel ortalamanın üzerinde arttığına vurgu yaptı. Ayrıntılar...

- TCMB Piyasa Katılımcıları Anketi'ne göre, yıl sonu Tüketici Fiyat Endeksi'ndeki artış beklentisi yüzde 37,77 oldu. Yıl sonu dolar beklentisi 23,15'e çıktı. Ayrıntılar...

- TCMB verilerine göre İmalat sanayi genelinde mevsimsel etkilerden arındırılmış Kapasite Kullanım Oranı, bir önceki aya göre 1,4 puan artarak yüzde 75,6 seviyesinde gerçekleşti. Ayrıntılar...

- Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Nisan ayına ilişkin tüketici güven endeksini yayımladı. Endeksi, Nisan ayında bir önceki aya göre yüzde 9,2 oranında arttı. Ayrıntılar...

- TÜİK'e göre nisanda tüketici enflasyonu aylık yüzde 2,39, yıllık yüzde 43,68 oldu. Ayrıntılar...

- Şubat ayında işsizlik oranı %10,0 seviyesinde gerçekleşti. Ayrıntılar...

- TÜİK verilerine göre, mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Nisan ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe yüzde 1,1 artarken perakende ticaret sektöründe yüzde 1,3 ve inşaat sektöründe yüzde 0,1 azaldı. Ayrıntılar...

- Mart ayında Türkiye'nin dış ticaret açığı ise 8,6 milyar dolara çıktı. Mart ayında ihracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 73,4 oldu. Geçen yılın aynı döneminde bu oran yüzde 73,2 seviyesindeydi. Ayrıntılar...

- Sanayi üretim endeksi, Kahramanmaraş ve Hatay merkezli deprem felaketinin yaşandığı şubatta aylık bazda yüzde 6, yıllık bazda yüzde 8,2 azalış gösterdi. Ayrıntılar...

- Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD), Türkiye ekonomisine ilişkin büyüme tahminini bu yıl için yüzde 2,4'ten yüzde 2,6'ya yükseltti. Ayrıntılar...

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Nisan 2023

- Dünya Bankası Türkiye için 2023 büyüme tahminini 0,5 puan artırarak yüzde 2,7'den yüzde 3,2'ye yükseltti. Türkiye'de Şubat ayında yaşanan depremin 34,2 milyar USD düzeyinde zarara yol açtığı belirtilen raporda, zayıflayan dış talep ve özel tüketimdeki yavaşlamanın iktisadi faaliyete ilişkin riskleri canlı tuttuğu ifade edildi. Ayrıntılar...

- Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Mart'ta üst üste ikinci ay artarak 52,6 seviyesinde gerçekleşti. Bu veri, ihracat ikliminde Mayıs 2022'den bu yana en belirgin güçlenmeye işaret etti. Ayrıntılar...

- İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, nisanda 51,5'e yükselerek üst üste dördüncü ay eşik değer 50,0'nin üzerinde gerçekleşti. Ayrıntılar...

- IMF Dünya Ekonomik Görünüm raporunda Türkiye'nin 2023 yılı büyüme tahminini yüzde 3'ten yüzde 2,7'ye düşürdü. Kuruluşun Türkiye ekonomisine ilişkin 2023 ve 2024'e ait yıllık TÜFE enflasyonu tahminleri ise sırasıyla %50,6 ve %35,2 oldu. Ayrıntılar...

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard & Poor's (S&P), Türkiye'nin kredi notunu "B" olarak teyit etti, kredi notu görünümünü "durağan"dan "negatif"e çevirdi. Ayrıntılar...

- Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/7) yayımlandı. Tebliğ ile kur korumalı mevduatlara yeni bir düzenleme getirildiği belirtilmektedir. Tebliğe göre, Türk lirasına geçişte sağlanacak destek için, söz konusu Döviz tevdiat veya döviz cinsinden katılım fonu hesaplarının açılma tarihi 31 Mart 2023'e uzatıldığı belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- İmalatçı-İhracatçıların, C Şekeri Taleplerinin Yurt İçinden Karşılanması Şartları ve Uygulama Esaslarına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2018/34)'de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2023/4) yayımlandı. Tebliğ ile imalatçı-ihracatçılara C Şekeri tahsis edilecek şekerli mamuller ile şeker kullanım oranları ve C Şekeri tahsis edilmeyecek ürünlere ilişkin listelerin güncellendiği belirtilmektedir. Tebliğ ile meyveli ve/veya meyve aromalı içecekler C Şekeri tahsis edilecek şekerli mamuller tablosuna eklendiği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 46) yayımlandı. Tebliğ ile mücbir sebep ilan edilen yerlerde mükellefiyet kaydı bulunması nedeniyle mücbir sebep kapsamına alınan ancak faaliyetlerine olağan şekilde devam edebilecek nitelikteki mükelleflerin, idareye mücbir sebep halinin sona erdirilmesi amacıyla yapacakları başvuru neticesinde yapılacak değerlendirmeye göre bu halinin sona ereceği ve söz konusu mükelleflerin alış ve satışlarında genel usuller çerçevesinde tevkifat uygulanabileceği hususu açıklığa kavuşturulduğu belirtilmektedir. Ayrıntılar...

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

- 7446 Çevre Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun yayımlandı. Kanun ile gemilerden kaynaklanan yasa dışı boşaltımlarda, 100 bin gross tondan büyük tanker, gemi ve diğer deniz araçları için idari para cezası miktarının 100 bin gross ton esas alınarak hesaplanacağı, 5 bin gross tondan büyük gemilerin evsel atık sular ile katı atıklarından kaynaklanan kirliliklerde uygulanacak cezalarda ise kirliliğin niteliği ve kirli balast suları için uygulanan cezaların esas alınacağının bildirildiği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- Cazibe Merkezleri Programı Kapsamında Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7028) yayımlandı. Karar ile Cazibe Merkezleri Programının depremden etkilenen illerin tamamını kapsayacak şekilde genişletilmesi yönünde düzenlemeler yapıldığı belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- 2022 Yılında Yapılacak Tarımsal Desteklemeler ve 2023 Yılında Uygulanacak Sertifikalı Tohum Kullanım Desteğine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7029) yayımlandı. Karar ile sertifikalı tohum kullanım destek oranında düzenleme yapıldığı belirtilmektedir. Karara göre, afet bölgesi ilan edilen yerlerde, yurtiçinde üretilip sertifikalandırılan tohumu kullanarak 2023 üretim yılında Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı arazilerinde ekim yapan yapan çiftçilere arpa, buğday, çavdar, çeltik, yulaf, aspir, fiğ, korunga, soya, yem bezelyesi, kolza, kuru fasulye, mercimek, nohut, patates, susam, yer fıstığı ve yonca ürünlerinde sertifikalı tohum kullanım destekleme miktarları %100 artırıldığı belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/10) yayımlandı. Tebliğ ile Gürcistan menşeli metalize iplikler için dampinge karşı önlem uygulamasına karar verildiği belirtilmektedir. Tebliğe göre, yürütülen soruşturma sonucunda, Gürcistan menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının dampingli olduğu ve yerli üretim dalında zarara neden olduğu tespit edildiği, Türkiye'ye ithalatında aşağıdaki tabloda gösterilen oranda dampinge karşı kesin önlemin uygulanmasına karar verildiği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- 10 Nisan 2023 tarihli Resmî Gazete'de yer alan Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa Yeşil OSB tanımının eklendiği ve Yeşil OSB projelerinin öncelikli olarak değerlendirilmesine ilişkin düzenleme yapıldığı belirtilmektedir. Kanuna göre, kaynak ve enerji verimliliği, yalın üretim, endüstriyel atık iş birliği ve çevreye duyarlı uygulamaları ile öne çıkan çevresel, ekonomik, sosyal ve yönetimsel açıdan Sanayi Bakanlığınca belirlenen kriterler kapsamında Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından sertifikalandırılan OSB'lerin "Yeşil OSB" olarak tanımlanmasına karar verildiği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- Türk Gıda Kodeksi Zeytinyağı ve Pirina Yağı Tebliği (Tebliğ No: 2017/26)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2023/23) yayımlandı. Tebliğ ile Zeytinyağı Komisyonu tanımı tebliğden çıkartıldı ve etikette duyusal özelliklerin kullanılmasına ilişkin düzenleme yapıldığı belirtilmektedir. Tebliğ ile Türk Gıda Kodeksi Zeytinyağı ve Pirina Yağı Tebliği'nin tanımların yer aldığı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasındaki, "Zeytinyağı Komisyonu: Ulusal Gıda Kodeksi Komisyonunun oluşturduğu, Katı ve Sıvı Yağlar Alt Komisyonunun, Zeytinyağı Çalışma Grubunu" şeklindeki tanımı içeren (ç) bendi yürürlükten kaldırıldığı belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/14) yayımlandı. Çin Halk Cumhuriyeti menşeli "mensucat, poliüretanla emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş – deri taklidi/diğerleri" ürünü ithalatına yönelik başlatılan nihai gözden geçirme soruşturmasının tamamlanması neticesinde alınan kararın yürürlüğe konulması amaçlanan Tebliğ ile, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitlere dayanan Kurul Kararı neticesinde yürürlükte olan dampinge karşı önlemin, tabloda gösterilen biçimde uygulanmaya devam edileceği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- Gümrük Genel Tebliği (Uluslararası Anlaşmalar) (Seri No: 10) yayımlandı. Tebliğ ile mevzuat hükümlerine göre düzenlenen A.TR Dolaşım Belgeleri ile Menşe İspat Belgelerinin kabulü, vize edilmesi ve sonradan kontrolü ile menşe şahadetnamelerinin kabulü ve sonradan kontrolü ile ilgili olarak gümrük idareleri, ithalatçılar, ihracatçılar ve kanunî temsilcileri, ticaret ve/veya sanayi odaları, ihracatçı birlikleri veya esnaf ve sanatkâr odaları birlikleri tarafından yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenlendiği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2022/37)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2023/25) yayımlandı. Tebliğ ile sertifikalı tohum kullanım desteği tablosuna Yağlık Ayçiçeği (Bakanlıkça su kısıtı olduğunun tespit edildiği havzalarda) eklendiği ve ekim normunun (kg/da) 0,4 olarak belirlendiği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- İthalatta Korunma Önlemlerine İlişkin Tebliğ (No: 2023/1) yayımlandı. Tebliğ ile İran menşeli polyester elyaf ithalatına nihai gözden geçirme soruşturması açıldı. Tebliğ ile 5503.20.00.00.00 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunda (GTİP) yer alan İran menşeli Polyester Elyaf ithalatında uygulanan korunma önleminin süresinin uzatılması için yerli üreticiler tarafından yapılan başvuru üzerine soruşturma açılması ve soruşturmanın usul ve esaslarının belirlenmesinin amaçlandığı bildirildi. Ayrıntılar...

- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 7086) yayımlandı. Karar ile İthalat Rejimi Kararı'nın II sayılı Sanayi Ürünleri Listesinde yer alan bazı dipnotlarda değişikliğe gidildi. Buna göre; belirtilen fasıllarda "DTÖ üyesi olmayan ülkeler %15" veya "DTÖ üyesi olmayan ülkeler %20" şeklinde olan dipnotlar,
  - 38. fasıl için DTÖ Üyesi olmayan ülkeler (Azerbaycan Cumhuriyeti Hariç) %15
  - 68. fasıl için DTÖ üyesi olmayan ülkeler (Azerbaycan Cumhuriyeti Hariç) % 15
  - 70. fasıl için DTÖ üyesi olmayan ülkeler (Azerbaycan Cumhuriyeti Hariç) % 20
  - 70. fasıl için DTÖ üyesi olmayan ülkeler (Azerbaycan Cumhuriyeti Hariç) % 15

  şeklinde düzenlendi. Ayrıntılar...

- Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 104)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 190) yayımlandı. Tebliğ ile yetkili gümrük müdürlükleri listesine Trabzon Gümrük Müdürlüğü eklenmiştir. Ayrıntılar...

- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 7108) yayımlandı. Cumhurbaşkanı Kararı ile devlet yardımı uygulanacak yatırımlarının kapsamı ve içeriği hakkında düzenleme yapıldığı belirtilmektedir. Karar ile Dijital Dönüşüm Destek Programı ve Yeşil Dönüşüm Destek Programı tanım bölümüne eklenmiştir. Ayrıntılar...

- İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 7167) yayımlandı. Karar ile gıda ürünlerine ilişkin olarak ithalat rejimi kararı kapsamında gümrük vergisi oranlarında düzenleme yapılmıştır.
  Karar ile buğday, arpa ve mısır ithalatında gümrük vergisi yüzde 130'a yükseltilmiştir. Hasat dönemi öncesinde alınan karar gereğince ithalat rejimi uygulamasına göre buğday, arpa ve mısır ithalatında gümrük vergisi yüzde sıfırdan yüzde 130'a yükseltildiği belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2023/9) yayımlandı. Tebliğ ile doymuş poliester reçinelerinin ithalatında gözetim uygulaması getirilmiştir. Karar ile 3907.99.80.00.11 sayılı GTİP'te bulunan "Doymuş Poliester reçineleri" ithalatında brüt ağırlık üzerinden kilogram başına 3,5 ABD Doları gümrük kıymeti referans fiyatı uygulanacağı bildirilmiştir. Ayrıntılar...

- Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin ve Florlu Sera Gazlarının İhracına İlişkin Tebliğ (İhracat: 2023/4) yayımlandı. Tebliğ ile uluslararası anlaşmalar ve mevzuat çerçevesinde Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin ve Florlu Sera Gazlarının İhracına ilişkin Montreal Protokolüne Yönelik Değişikliğin (Kigali Değişikliği-2016) Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun çerçevesinde Ek-4'te gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) ve tanımları belirtilen eşyanın ihracına ilişkin usul ve esasları düzenlenmiştir. Ayrıntılar...

- Dondurulmuş Soğan, Dondurulmuş Patatesler, Süt ve krema, Tereyağı, Patates, Kuru soğan, Adi fasulye ve Kırmızı mercimek ürünleri İhracı Kayda Bağlı Mallar Listesi'ne eklenmiş olup mezkur eşyaların ihracatının kayda alınmasında Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (OAİB) koordinatör olarak atanmıştır. Söz konusu eşyanın ihracat prosedürü ile ilgili bilgi almak için OAİB Genel Sekreterliği Kayda Bağlı ihracat birimi ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ayrıntılar...

- T.C. Ticaret Bakanlığından alınan bir yazıda, 5973 Sayılı İhracat Destekleri Hakkında Kararın 18 Ağustos 2022 tarihinde ve 31927 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği belirtilmiştir. Söz konusu Karar'ın 29 uncu maddesi kapsamında, anılan Karar'da belirtilen destek oranlarının hedef ülkede gerçekleştirilmesi halinde ilave 20 puan; hedef ülkelere hedef sektörlerde olması durumunda ise ilave 25 puan artırılmasının mümkün bulunduğu ifade edilmektedir. Ayrıntılar...

- T.C. Ticaret Bakanlığından alınan bir yazıda, Filipinler tarafından ülkemiz menşeli "Buğday Unu" ithalatına karşı uygulanan anti-damping önlemine ilişkin yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması kapsamında Filipinler Tarife Komisyonu (Komisyon) tarafından, soruşturma takvimine ilişkin bildirimin yayımlandığı ifade edilmiştir. Ayrıntılar...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, T.C. Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünden alınan bir yazıya atfen, bir örneği Ek-1'de yer alan Ticaretin Kolaylaştırılması Türkiye Stratejisi ve Beş Yıllık Eylem Planı'nın 30 numaralı Eylem Maddesinin, "Ticaretin kolaylaştırılması faaliyetlerine dair taşrada farkındalığın artırılmasını teminen Bölge Müdürlükleri başkanlığında sivil toplum örgütleri ve diğer ilgili kamu idareleri temsilcilerinin katılımı ile yıllık bölgesel istişare toplantılarının yapılmasının öngörüldüğü ifade edilmiştir. Ayrıntılar...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, T.C. Ticaret Bakanlığından alınan yazıya atfen, Döngüsel Ekonomi Eylem Planı kapsamında, Avrupa Komisyonu tarafından 30 Mart 2023 tarihinde açıklanan Sürdürülebilir Ürün İnisiyatifi kapsamında, sürdürülebilir ve döngüsel ürünlere ilişkin AB düzeyinde ortak kurallar getirilmesi amaçlanırken, ürün içeriğine ilişkin doğru bilgilerin tüketiciye sağlanması ve yeşil aklamanın (green washing) önlenmesinin amaçlandığı belirtilmiştir. Bu çerçevede, Komisyon tarafından Yeşil Dönüşümde Tüketicinin Güçlenmesine Yönelik Bir Direktif taslağı açıklanmış olup, taslak kapsamında tüketicilerin satın alacakları ürünün çevresel ayak izine, dayanıklılığına, tamir edilebilirliğine, geri dönüştürülebilirliğine ilişkin yeterince bilgilendirilmeleri ve Tüketici Hakları Direktifi ile Haksız Rekabet Direktifinin revize edilmesinin teklif edildiği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, çevresel beyanların ispatlanmasına ve tebliğine ilişkin olarak Avrupa Komisyonu tarafından 22 Mart 2023 tarihinde Yeşil Beyanlar Direktifi Taslağının (Directive on Substantiation and Communication of Explicit Environmental Claims- Green Claims Directive) yayımlandığı belirtilmiştir. Ayrıntılar...

- İthalat İşlemlerinde Elektronik Başvuru İçin Yetkilendirme Tebliği (İthalat: 2023/21)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile E-Devlet ve Bakanlık internet sayfası "E-Hizmetler" başlığı altında bulunan "E-İşlemler" kısmında yer alan İthalat Belge İşlemleri (İthalatBİS) tanım bölümüne eklendiği belirtilmektedir. Yetkilendirme başvurusu ve onayında dilekçenin PDF formatında verilmesinin istendiği belirtilmektedir. Başvuruda Firma/Kurum/Şahıs Tanımlama Formunun verilmesi ve belgelerin Genel Müdürlüğe firmanın/kurumun/şahsın Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adresinden Ticaret Bakanlığı KEP adresine iletilmesini içeren maddelerin yürürlükten kaldırıldığı belirtilmektedir. Ayrıntılar...

- Yeşil pasaporta sahip firma çalışanlarının işten ayrılmalarını takip eden üç iş günü içerisinde aynı firmada yeniden işe başlaması halinde pasaportu iade yükümlülükleri ortadan kalkacak ve pasaportlarının iptal edilmesine gerek olmayacağı ifade edilmektedir. Ayrıntılar...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından iletilen yazılara atfen, Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından 14 Temmuz 2021 tarihinde sunulan "Fit for 55" paketi kapsamında, arazi kullanımı, arazi kullanım değişikliği ve ormancılık (AKAKDO) sektöründen kaynaklanan sera gazı salımları (emissions) ve gidermelerinin (removals) 2030 iklim ve enerji çerçevesine dahil edilmesine ilişkin 2018/841 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konseyi Tüzüğü'nde değişiklik yapılmasına ilişkin tüzük teklifinin, AB Konseyi tarafından 28 Mart 2023 tarihinde kabul edildiği belirtilmiştir. Yeni tüzüğün, 2030 yılına kadar AB çapında 310 milyon ton CO2 eşdeğerinde net karbon gidermesi sağlanması hedefini ortaya koymakta ve salımların gidermeleri aşamayacağı 2026-2030 dönemi için, her bir Üye Devlete bağlayıcı ulusal hedefler getirdiği ifade edilmiştir. Ayrıntılar...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, KOSGEB tarafından iletilen yazılara atfen, Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında yer alan teknolojik hedefler, kritik ürün/teknolojileri ve öncelikli Ar-Ge-Yenilik konularının gerçekleştirilmesi ve sektörün yeşil büyümesine katkıda bulunacak şekilde kullanımına yönelik olarak çalışmaların devam ettiği ve bu kapsamda, anılan konulara yönelik finansman kaynaklarımızı çeşitlendirmek amacıyla Dünya Bankası ile "Türkiye Yeşil Sanayi Projesi"ne başlandığı ifade edilmiştir. Ayrıntılar...

- T.C. Ticaret Bakanlığından alınan bir yazıda, Malezya Veterinerlik Hizmetleri Departmanı (DVS- Department of Veterinary Services)'ndan alınan 31.03.2023 tarihli yazıya atfen normal şartlarda ihracatı izne tabi olan sofralık yumurtaların ülkemizden Malezya'ya ihracatına 30.05.2023 tarihine kadar geçerli olmak üzere özel izin verildiği belirtilmiştir. Ayrıntılar...

- Ticaret Bakanlığından alınan yazıda, Bürokrasinin azaltılması ve Dijital Türkiye çalışmaları çerçevesinde hazırlanarak 7/4/2021 tarihli ve 31447 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2023/21 sayılı İthalat İşlemlerinde Elektronik Başvuru İçin Yetkilendirme Tebliği kapsamında, Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen ithalat işlemlerinde (kayda alınmak suretiyle ileriye yönelik olarak gözetim uygulamaları hariç), başvuruların elektronik ortamda daha hızlı ve kullanıcı dostu şekilde yapılmasını teminen yetkilendirme süreçlerinde azaltma yapılarak uygulamaya koyulduğu ifade edilmektedir. Ayrıntılar...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, Yaounde Ticaret Müşavirliğinden alınan bir e-posta mesajına atıfla, Kamerun Dışişleri Bakanı Lejeune Mbella Mbella tarafından 6 Nisan 2023 tarihinde yapılan basın açıklamasında 30 Nisan 2023 tarihinden itibaren Kamerun'a yapılacak tüm vize başvurularının sadece online olarak elektronik ortamdan yapılabileceği, ülkenin e-vize uygulamasına geçişinin diplomatik aygıtların ilk aşaması olduğu ve bundan sonraki süreçte tüm vize başvurularının sadece online olarak yapılacağının ifade edildiği bildirilmektedir. Ayrıntılar...

- Türkiye İhracatçılar Meclisi'nden (TİM) alınan bir yazıda, T.C. Ticaret Bakanlığından alınan bir yazıya atıfla, Suudi Arabistan Krallığı (SA) Veliaht Prensi Muhammed bin Selman tarafından 13 Nisan 2023 tarihinde SA'da dört Özel Ekonomi Bölgesi'nin (ÖEB) kurulacağı duyurulmuştur. Riyad, Cizan, Ras Al-Khair ve Kral Abdullah Ekonomi Şehri'nde yer alacak ekonomi bölgelerinin amacının, küresel boyutta yatırımcılara rekabetçi koşullar sağlanarak hem yerli yatırımların hem de doğrudan yabancı yatırımların artırılması olduğu belirtilmiştir. Ayrıntılar...

- T.C. Ticaret Bakanlığı'ndan alınan yazıda, ülkemizden Kanada'ya bal ihracatına ilişkin Kanada'nın mevzuatı ve düzenlemeleri hususunda Ottowa Ticaret Müşavirliğinden Bakanlığa intikal eden yazı ve ekleri yer almaktadır. Ayrıntılar...

- T.C. Ticaret Bakanlığından alınan bir yazıda; 5973 sayılı İhracat Destekleri Hakkında Karar dahilinde yürürlüğe konulan Marka ve Turquality Desteğine İlişkin Genelgenin 14.04.2023 tarihli Bakanlık Makamı Onayı ile güncellenerek aynı tarihte yürürlüğe girdiği ve Bakanlıkları https://www.ticaret.gov.tr/ internet sayfasına yüklendiği bildirilmektedir. Ayrıntılar...

GAİB AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

Nisan 2023

DÖVİZ-EMTİA VE BIST GÖSTERGELER

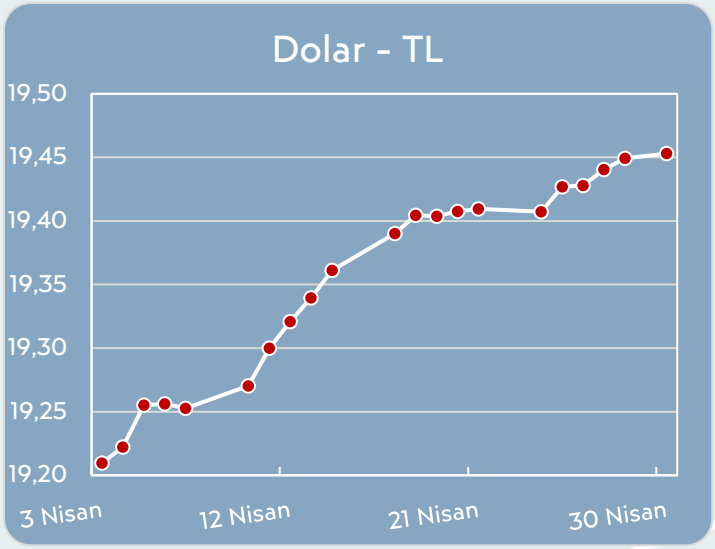

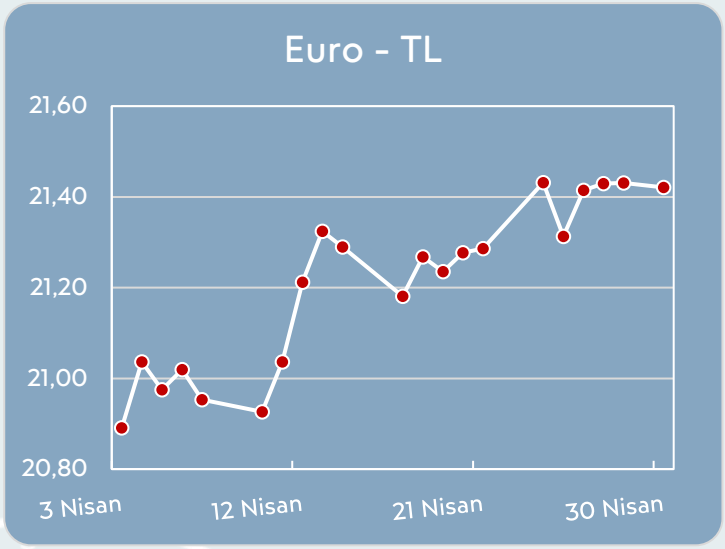

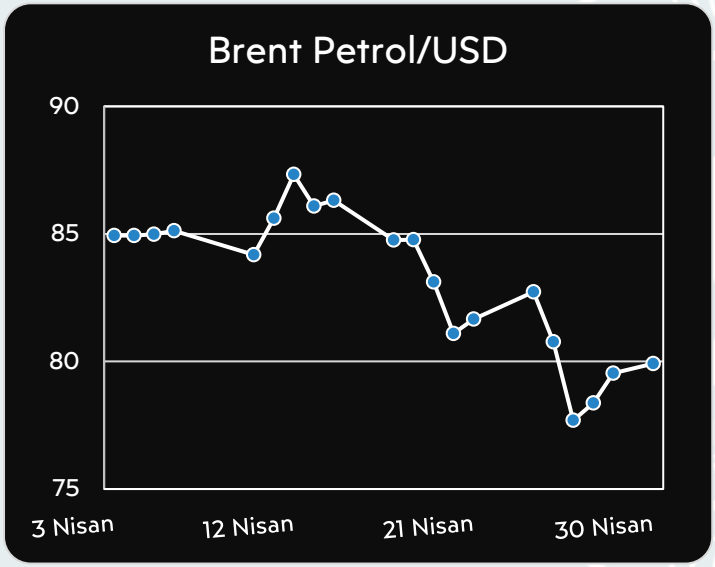

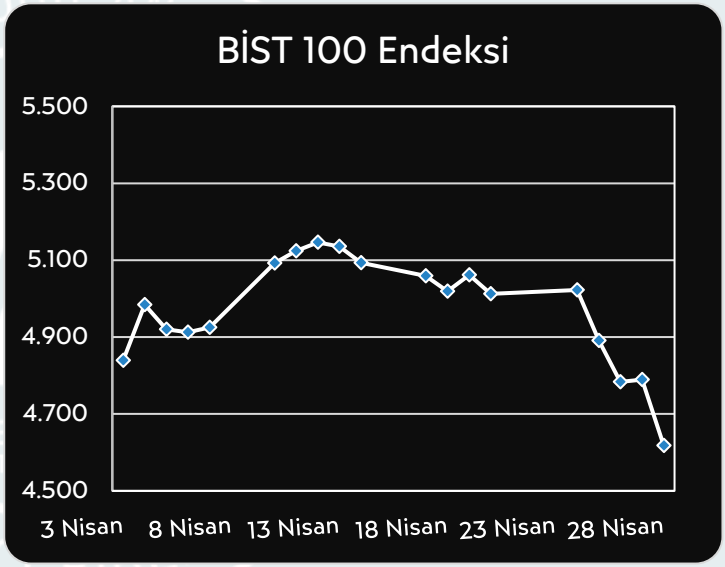

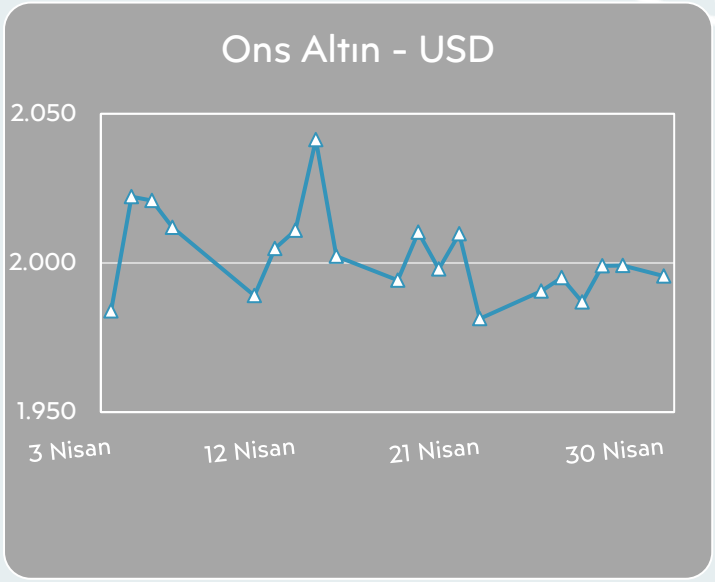

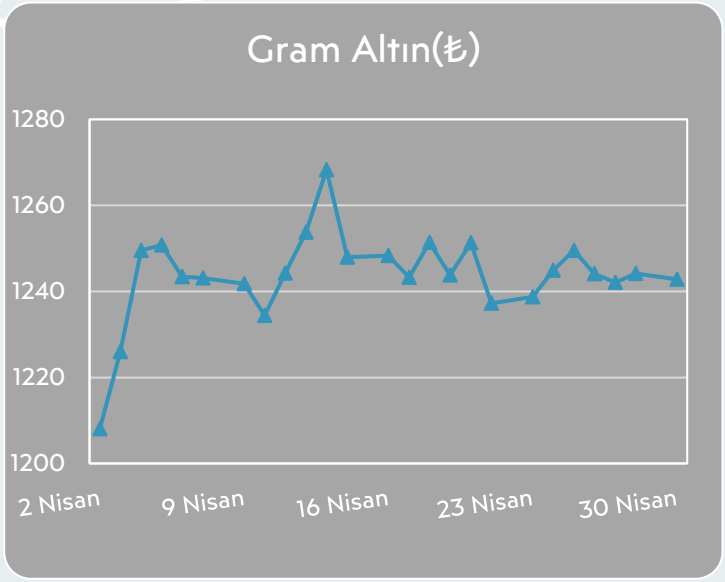

GÜNEYDOĞU ANADOLU İHRACATÇI BİRLİKLERİ
EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

İHRACAT VERİLERİ

(Kaynak TİM, Özel Ticaret Sistemi)

Türkiye'nin, 2023 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracatı %17,2 oranında azalışla 19,3 milyar dolar olurken, dış ticaret hacmi %10,1 oranında azalarak 47,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Nisan ayında alt sektörlere göre ihracatta sırasıyla; Otomotiv Endüstrisi, Kimyevi Maddeler ve Mamulleri, Hazır Giyim ve Konfeksiyon, Elektrik ve Elektronik ve Çelik sektörleri yer almıştır.

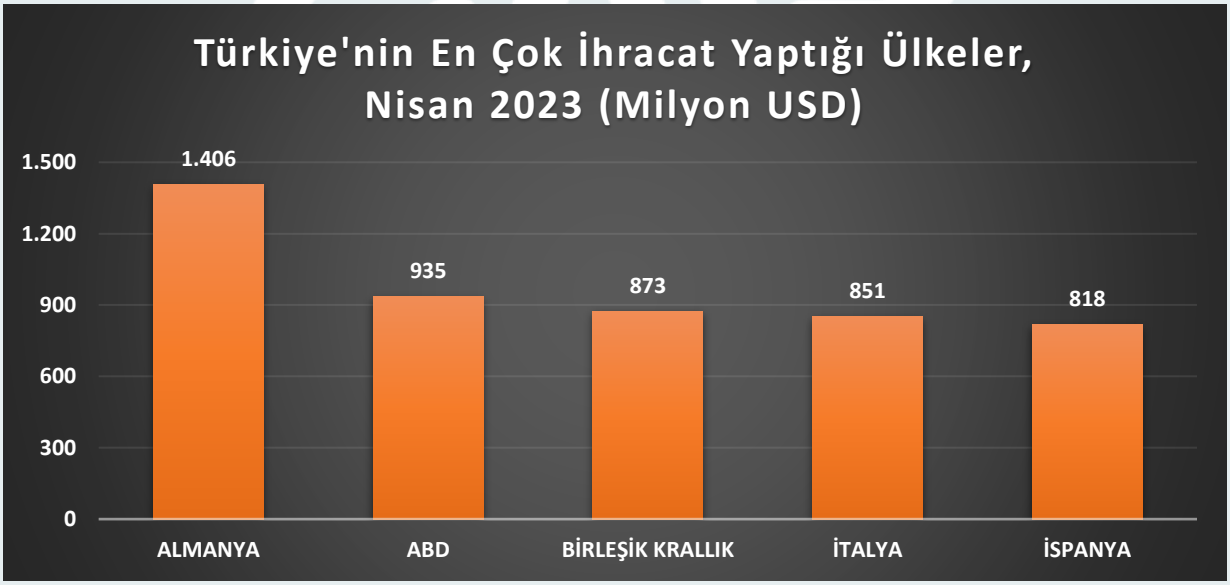

(Kaynak TİM, Özel Ticaret Sistemi)

Türkiye'nin Nisan ayında en fazla ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla; Almanya, ABD, Birleşik Krallık, İtalya ve İspanya oldu.

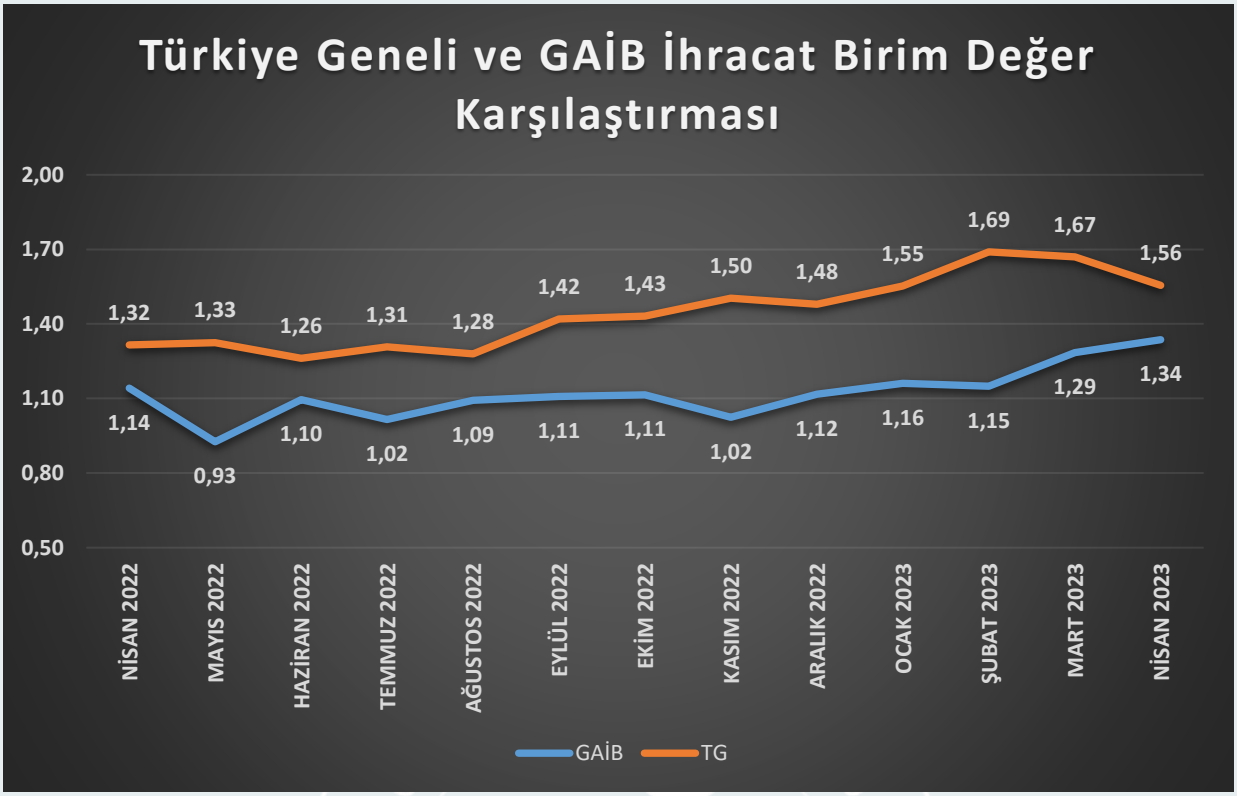

(Kaynak TİM, Özel Ticaret Sistemi)

Türkiye'nin Nisan ayı ihracatı birim değeri incelendiğinde; Türkiye'ye kg başına 1,56 USD ödenirken, GAİB'in Nisan ayı ihracatı birim değeri incelendiğinde bu değerin 1,34 USD olduğu görülmektedir. GAİB'in birim ihracat değeri 5 ay öncesine göre 30 Cent (%31) artış göstermiştir.

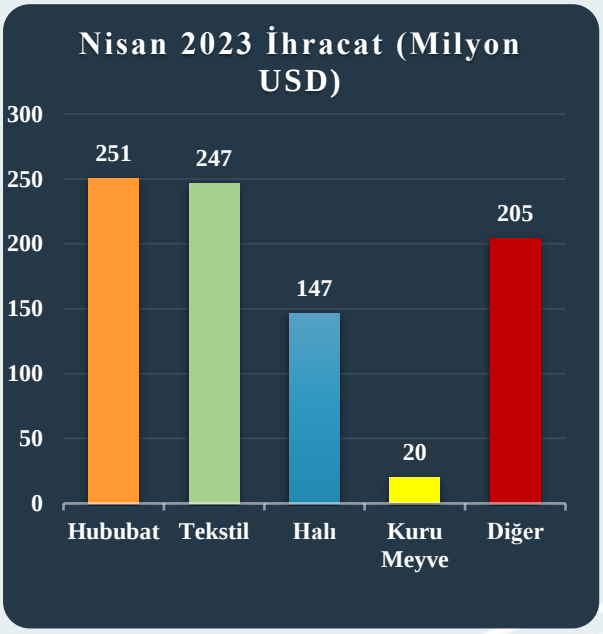

Birliklerimizce 2023 yılı Nisan ayında, 2022 yılının aynı ayına oranla %15,4'lük düşüşle 869 milyon 215 bin $'lık ihracat kayda alınmıştır.

Birliklerimizin son 12 aylık ihracatı (Mayıs 2022-Nisan 2023), bir önceki 12 aylık döneme göre **%3,6** oranında düşerek **11 milyar 711 milyon 841 bin $** olmuştur.

GAİB, Nisan ayında ülkemizden gerçekleştirilen ihracatın %4,5'ine imza atmıştır.

Birliklerimizce Nisan ayında en fazla ihracatı gerçekleştirilen ürün dokunmuş halılar olurken, sırasıyla hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezi ve benzeri hijyenik eşya, makarnalar, ayçiçeği, aspir, pamuk tohumu yağları ve sentetik lif ipliği en fazla ihraç edilen diğer ürünler olmuştur.

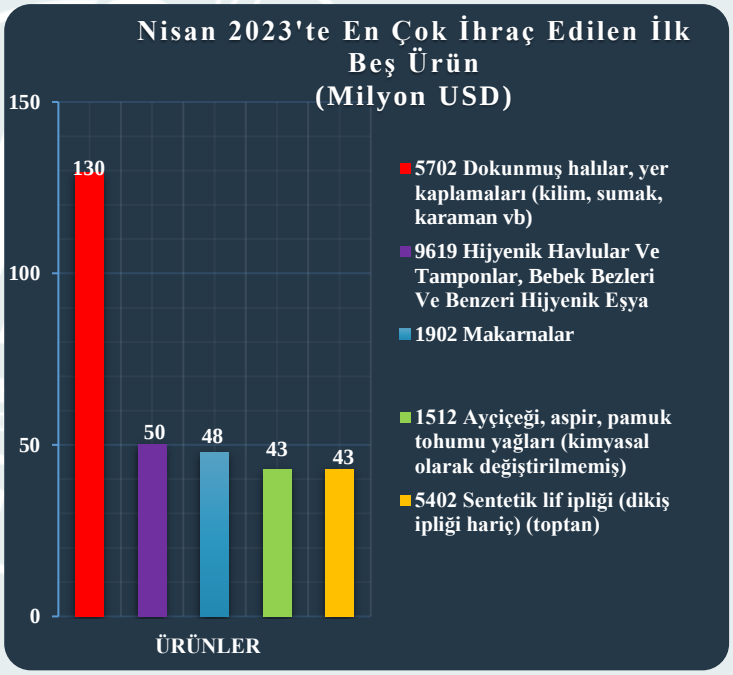

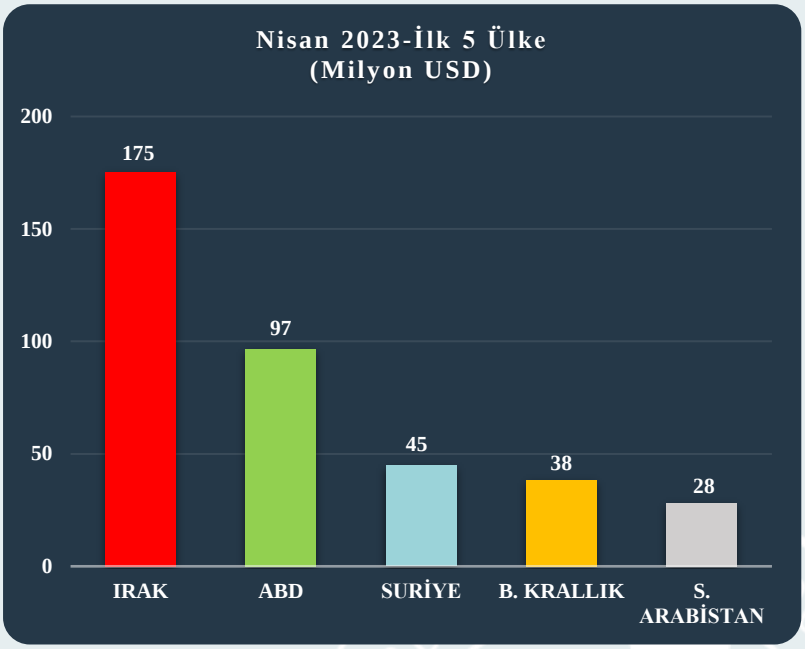

Nisan ayı itibari bölgemiz ihracatında öne çıkan ülkeler Irak, ABD, Suriye, Birleşik Krallık ve Suudi Arabistan olmuştur. Bölgemiz ihracatında Orta Doğu ülkeleri **%40,2** pay ile ilk sırada yer almakta, AB ülkeleri **%15,2** pay ile ikinci ve Afrika ülkeleri **%14,9** pay ile üçüncü sırada bulunmaktadır.

- Bölge illerimizin ihracat performansı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	Nisan 2023 İhracat Verileri				
İller	**İhracat (FOB USD)**	**Beyanname Sayısı**	**İhracat Yapılan Ülke Sayısı**	**İhracat Yapan Firma Sayısı**	**İl Bazlı Sıralama**
Gaziantep	779.228.944	14.668	170	1.691	6
Kahramanmaraş	80.288.388	1.348	76	190	21
Mardin	57.057.898	1.105	50	176	25
Malatya	27.798.786	484	72	91	32
Şanlıurfa	20.133.490	455	50	180	42
Diyarbakır	15.584.535	391	43	95	47
Kilis	6.097.228	175	15	38	57
Adıyaman	5.174.941	102	29	25	61

- Birliklerimizce en fazla tercih edilen teslimat şekli Mal Bedeli ve Navlun olurken en fazla tercih edilen ödeme şekli Mal Mukabili Ödeme olmuştur.

Teslimat Şekli	2023 Nisan (Milyon USD)	Yüzde (%)	Ödeme Şekli	2023 Nisan (Milyon USD)	Yüzde (%)
Mal bedeli ve navlun	309,3	35,59	Mal mukabili ödeme	557,6	64,15
Taşıyıcıya teslim	180,7	20,79	Peşin Ödeme	156,9	18,05
Gemi güvertesinde teslim	143,8	16,54	Vesaik mukabili ödeme	125,1	14,39
Fabrika çıkışında teslim	143,2	16,48	Akreditif	23,8	2,74
Mekânda Teslim	65,9	7,59	Vadeli akreditif	4,2	0,48
Diğer	26,2	3,01	Diğer	1,7	0,20

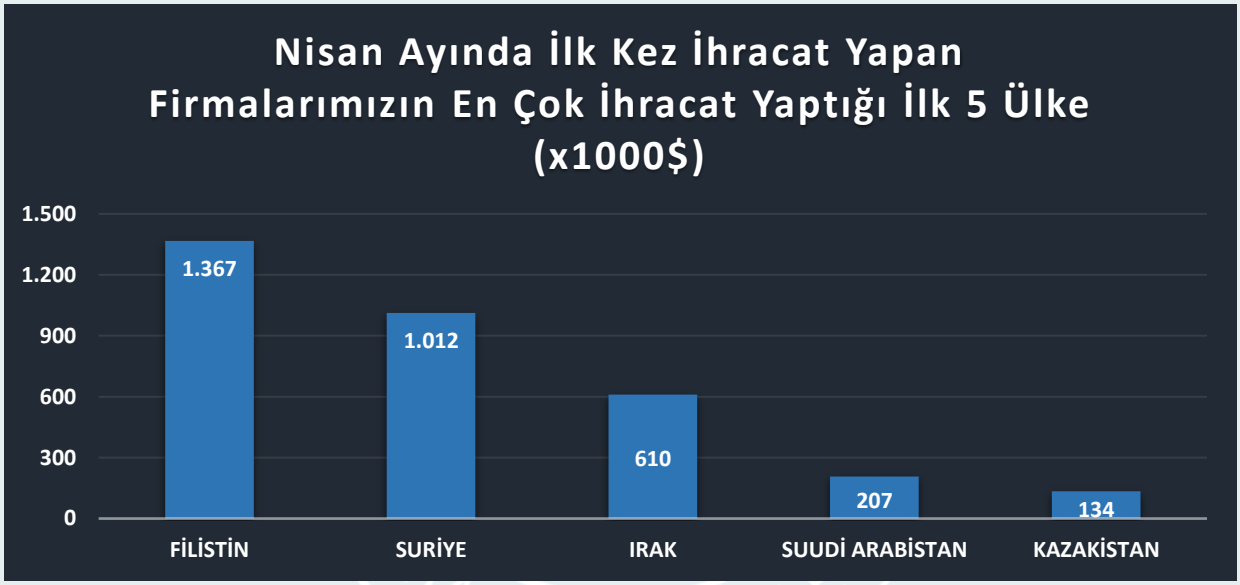

- GAİB'ten bu ay ilk kez 69 firma uzun soluklu ihracat serüvenine başladı. Kendilerini tebrik ediyoruz. İlk kez ihracat yapan firmalarımızın en çok ihracat yaptıkları ülkeler yukarıdaki tabloda yer almaktadır. Bu firmalarımız toplamda 4,1 Milyon USD'lik ihracat gerçekleştirmiştir.

- Nisan ayında Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğimize yapılan Hususi Damgalı Yeşil Pasaport müracaatları arasından sonuçlandırılan başvuru sayısı 22 olmuştur. Böylelikle 2023 yılında 153 Yeşil Pasaport başvurusu tamamlanmış oldu.

- 2023 yılında Genel Sekreterliğimizce incelenen İhracata Yönelik Devlet Yardımları dosyalarına ait bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

KARAR/TEBLİĞ NO	2023 Yılı (Kümülatif)	
	Kapanan Dosya Sayısı	Destek Tutarı (TL)
Yurt Dışı Fuar	26	7.374.700
Yurt İçi Fuar	33	1.467.770
Tasarım	16	92.807
Pazara Giriş Belgeleri	8	194.596
Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım	50	5.426.977
Pazara Girişte Dijital Faaliyetlerin Desteklenmesi	2	30.204
Tarımsal Ürünlerde İhracat İadesi	128	1.218.803
Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi Ve Turquality®'nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ	42	3.821.558
TOPLAM	**305**	**19.627.415**

SOUTHEAST ANATOLIAN EXPORTERS' ASSOCIATION
İHRACATÇI BİRLİKLERİ

GAİB'DEN GELİŞMELER

4 Nisan- Güneydoğu Anadolu Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimizin 2022 Yılı Olağan Genel Kurulu Birlik Hizmet Binamızda gerçekleştirildi.

4 Nisan-Güneydoğu Anadolu Halı İhracatçıları Birliğimizin 2022 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirildi.

4 Nisan-Halı Birliğimizin Nisan Ayı Yönetim Kurulu toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda Mart ayı ihracat verileri ve Birliğin gelecek dönem projeleri istişare edildi.

4 Nisan-Güneydoğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimizin 2022 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirildi.

10 Nisan- Gaziantep Emniyet Müdürlüğü Asayiş Müdürlüğünce hizmet binamızda Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele konusunda farkındalık oluşturmak için KADES uygulaması hakkında #KadınaElKalkamaz sloganı ile ilgili bilgilendirme çalışması yapıldı.

11 Nisan- Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliğimizin Nisan ayı Yönetim Kurulu Toplantısı Birlik Başkanı Fikret Kileci başkanlığında gerçekleştirildi. Mart ayı ihracat rakamlarının değerlendirildiği toplantıda Birliğimizin önümüzdeki dönem faaliyetleri konuşuldu.

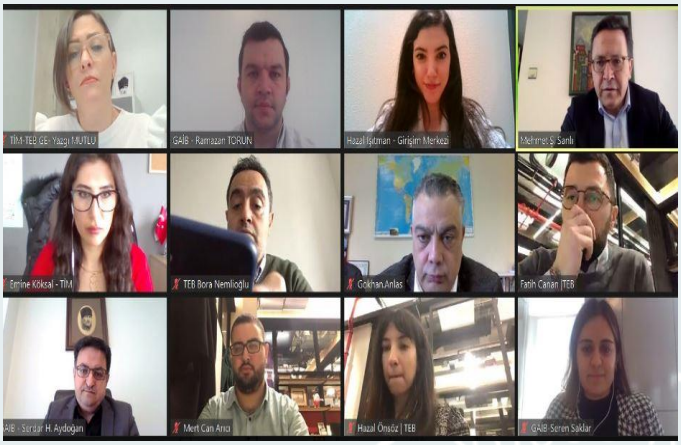

12 Nisan- Tekstil Birliği YK Üyemiz Gökhan Anlaş ve Genel Sekreter Yardımcımız Serdar Aydoğan'ın katıldığı Gaziantep TİM-TEB Girişim Evi Start Up Programı tanışma toplantısında proje sahipleri ürünlerini tanıttılar.

19 Nisan- Koordinatör Başkanımız Fikret Kileci ve TİM Halı Sektör Kurulu Başkanı Selahattin Kaplan TİM ev sahipliğinde düzenlenen "Başkonsoloslar Buluşması Ticarette Yeni Ufuklar: Avrupa" programına katıldı. Çalıştayda Türkiye'nin Avrupa pazarındaki ihracat potansiyeli ele alındı.

25 Nisan- Örgüt Psikolojisi Uzmanı Eğitmen Başak Kişisel tarafından Birlik binamızda personellerimize yönelik "Stres Yönetimi" semineri düzenlendi.

25 Nisan- GAHİB ile İHİB koordinesinde, TÜYAP organizatörlüğünde 5 – 8 Aralık 2023 tarihinde İstanbul Fuar Merkezinde "Halı ve Yer Kaplamaları Fuarı"nın düzenlenmesine ilişkin protokol imzalandı.

26 Nisan- Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri İhracatçıları Birliği Başkanımız Celal Kadooğlu ve beraberindeki heyet, Singapur Büyükelçimiz Mehmet Burçin Gönenli ve Ticaret Müşavirimiz Mihriban Esin Arslan ile FHA Food and Beverage Fuarında stant açan Türk firmaları ziyaret etti. Fuar ziyaretlerinin yanı sıra Birlik Başkanımız Celal Kadooğlu ve beraberindeki heyet, Sayın Büyükelçimizi makamında ziyaret ederek plaket takdim ettiler.

27 Nisan- Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimizin 2022 Yılı Olağan Genel Kurulu Birlik Hizmet Binamızda gerçekleştirildi.

27 Nisan- Kuru Meyve ve Mamulleri İhracatçıları Birliğimizin Nisan ayı Yönetim Kurulu Toplantısı gerçekleştirildi. Toplantıda Birlik ihracatının genel durumu değerlendirilip gelecek dönem planları ele alındı.

Mayıs 2023 eğitim takvimimiz açıklandı. Eğitimlere kayıt için https://www.gaib.org.tr/tr/f/647.html adresini ziyaret edebilirsiniz.

Güneydoğu Anadolu Halı İhracatçıları Birliğimiz tarafından düzenlenen ve birçok genç tasarımcının ödüllendirileceği IX. Tasarlayın Dokuyalım yarışması için başvurular başladı. Başvurular ve detaylar için http://tasarlayindokuyalim.com adresi ziyaret edilebilmektedir.